

מפרט המבחן בתושב"ע (מבחן הבוגר) לכיתה ה' – תשס"ט (2009)

מסגרת המבחן

הנושאים שייבדקו במבחן הם אלה שיש להורותם בכיתות א'-ה' בבית הספר היסודי הממלכתי דתי על-פי תכנית הלימודים בדינים א'-י"ב, משרד החינוך והתרבות, המרכז לתכניות לימודים, ירושלים תשמ"א (המכונה "החוברת הצהובה", מאת הרב יהודה איזנברג) (הודפס מחדש בתשמ"ט).

במבחן חמישה חלקים ראשיים: (א) מעגל השנה; (ב) בין אדם למקום; (ג) בין אדם לחברו; (ד) ביאור מושגים; (ה) מבוא לתושב"ע.

משך הבחינה הוא שעה וחצי (90 דקות).

באתר האינטרנט של מינהל החינוך הדתי מופיעה רשימת מקורות לנושאים מתוך תכנית הלימודים ומופיעה רשימת ספרות הכוללת פרטים ביבליוגרפיים מלאים.

כתובת האתר היא: www.education.gov.il/Hemed

תחת הקטגוריה תכניות לימודים ומבחנים.

אפשר להיעזר גם בספרי עזר המצויים בבתי הספר ובידי התלמידים והמבוססים על תכנית הלימודים הרשמית הנ"ל.

עקרונות המבחן

לצורך המבחן נקבעו עקרונות אלה:

- לא יותר השימוש בחומר עזר כלשהו.
- במבחן ייכללו שאלות הבודקות ידע והבנה של מושגים מתכנית הלימודים וגם שאלות המציגות מצב ממשי (אירוע), שבהן יתבקש הנבחן להציג את הפתרון ההלכתי.

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
טל' 03-7632888, פקס. 03-7632889. rama@education.gov.il
אתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 1 מתוך 3 עמודים

מפרט המבחן בתושב"ע (מבחן הבוגר) לכיתה ה' – תשס"ט (2009)

מחלק	הנושא הנבדק	פירוט	משקל יחסי
א. מעגל השנה	שבת	קדושת השבת, עונג שבת וכבוד שבת, תפילות שבת, ערבית והבדלה, ל"ט אבות מלאכה	30%
	אלול והימים הנוראים	דיני חודש אלול, תקיעה בשופר ומשמעותה, אמירת "לדוד ה' אורי וישעי" והמשמעות, תשובה	
	ראש השנה	מנהגי החג, תקיעה בשופר, התמצאות כללית במחזור, מלכויות זיכרונות ושופרות, עשרת ימי תשובה, סליחות, "ייג מידות"	
	יום הכיפורים	ערב יום הכיפורים, ליל יום הכיפורים, יום הכיפורים, תשובה, התמצאות במחזור: כל נדרי, וידוי, סדר העבודה, תפילת נעילה, הפטרת יונה	
	סוכות	מנהגי החג, בניית הסוכה, ישיבה בסוכה, ארבעת המינים, הושענא רבה, שמיני עצרת, שמחת תורה, משיב הרוח ומוריד הגשם	
	חנוכה	דיני חנוכה, נס פך השמן, נס הניצחון	
	ארבע הפרשיות ופורים	סדר ארבע הפרשיות, קריאת המגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים, סעודת פורים ומגילת אסתר	
	פסח וימי הספירה	אפיית מצות, בדיקת חמץ, ביטול וביעור חמץ, מכירת חמץ, איסור חמץ בפסח, הכשרת כלים לפסח, ערב פסח, ליל הסדר, הכרת ההגדה: מה נשתנה, ארבעת הבנים, פסח, מצה ומרור, כוסו של אליהו, ספירת העומר	
	שבועות	מנהגי החג, מתן תורה, מגילת רות, שלושת הרגלים	
	תענית ציבור	סיפור החורבן, סקירה על התעניות: י' בטבת, שבעה עשר בתמוז, בין המיצרים, ערב תשעה באב, תשעה באב, צום גדליה, תענית אסתר	
	לוח השנה והחודש	מבנה הלוח, דיני ראש חודש, קידוש/ברכת הלבנה, משואות, הכרזת/ברכת החודש, תפילות ראש חודש, שנה פשוטה ושנה מעוברת, חודש מלא וחודש חסר	

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
טל' 03-7632888, פקס. 03-7632889 • rama@education.gov.il
אתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 2 מתוך 3 עמודים

מחלק	פירוט	הנושא הנבדק	החלק
25%	מנהגי ט"ו בשבט, שמיטה, מצוות התלויות בארץ	ארץ ישראל ומצוותיה	ב. בין אדם למקום
	נטילת ידיים, ברכות הנהנין, ברכת המזון, חמישה מיני דגן, ברכה ראשונה, ברכה אחרונה, דין קדימה בברכות, ברכות שונות	סעודה וברכות	
	שחיטה, דם, בשר בחלב, הכשרת כלים, סימני כשרות בדגים	כשרות	
	מצוות ציצית, מצוות מזוזה	ציצית ומזוזה	
	קדושת בית הכנסת, שלוש תפילות: שחרית, מנחה וערבית (זמני תפילה), ברכות השחר, פסוקי דזמרא, קריאת שמע וברכותיה, תפילת שמונה עשרה – מבנה תפילת עמידה	תפילה ובית הכנסת	
15%	אהבת ישראל, כיבוד אב ואם, כיבוד רב	אהבה וכבוד	ג. בין אדם לחברו
	מידות טובות, לשון הרע ונקמה	מידות	
	איסור הונאה, גנבה, גזלה ונזקים, השבת אבדה	ממון	
	צדקה, הלוואה לעני, ביקור חולים, ניחום אבלים	גמילות חסד	
20%	המושגים ייבחרו מתוך הנושאים הנ"ל		ד. ביאור מושגים
10%	סדר הדורות והכרת החכמים, הכרת ספרי הלכה על מחבריהם, התקופה והנושאים שבהם הם עוסקים	השתלשלות ההלכה	ה. מבוא לתושב"ע

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
 טל' 03-7632888, פקס. 03-7632889 • rama@education.gov.il
 אתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 3 מתוך 3 עמודים